

BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS RAMON CLEMENTE S.A.

01.	INTRODUCCIÓ.....	2
02.	GESTIÓ AMBIENTAL.....	3
03.	AIGUA	4
04.	CLIMATITZACIÓ, IL·LUMINACIÓ I APARELLS ELÈCTRICS	5
05.	GESTIÓ DE RESIDUS	6
5.1.	PAPER I CARTRÓ.....	6
5.2.	ENVASOS LLEUGERS.....	7
5.3.	VIDRE	8
5.4.	MATÈRIA ORGÀNICA	9
5.5.	RESTA / REBUIG.....	9
5.6.	EQUIPS ELECTRÒNICS.....	10
5.7.	FLUORESCENTS I BOMBETES.....	11
5.8.	RESIDUS PERILLOSOS	12
06.	COMPRA VERDA.....	13

01. INTRODUCCIÓ

L'empresa RAMON CLEMENTE S.A., té un compromís ferm vers el respecte pel medi natural.

Conscients de l'impacte que té la nostra activitat sobre el medi ambient, desenvolupem accions relacionades amb la disminució del consum de recursos, l'estalvi energètic, la minimització i gestió de residus, i la conservació de l'entorn, entre d'altres.

Des de l'empresa RAMON CLEMENTE S.A. hem elaborat una Guia de Bones Pràctiques Ambientals, on enumerem un seguit de bones pràctiques en els consums d'aigua, energia, residus i compres, i on ens comprometem vers als següents aspectes:

- Complir la legislació ambiental vigent.
- Implantar procediments de treball per prevenir, reduir i eliminar, en la mesura del possible, l'impacte ambiental de les nostres activitats i serveis, millorant de forma contínua les pràctiques ambientals que portem a terme.
- Realitzar formacions per a sensibilitzar als treballadors, promovent conductes i comportaments responsables amb el medi, i a la vegada fer-los participants del sistema de gestió ambiental.
- Minimitzar la compra de productes innecessaris i/o amb impacte ambiental.
- Afavorir pràctiques de reutilització de productes.

Què són les bones pràctiques ambientals:

Les Bones Pràctiques Ambientals es poden definir com aquelles accions que pretenen reduir l'impacte ambiental negatiu que causen els processos productius a través de canvis en l'organització dels processos i les activitats.

La implantació de Bones Pràctiques Mediambientals ha de ser assumida per l'empresa, entesa en la seva globalitat, prèviament a la seva aplicació. La utilitat de les Bones Pràctiques es deu a la seva simplicitat i baix cost, així com als resultats ràpids que s'obtenen, són molt útils i senzilles d'aplicar. Com a resultat de la implantació de les Bones Pràctiques s'aconseguirà:

- Reduir el consum i el cost dels recursos (aigua, energia, etc.)
- Disminuir la quantitat de residus produïts i facilitar la seva reutilització.
- Reduir les emissions a l'atmosfera, els sorolls i els abocaments d'aigües.
- Millorar la competitivitat de l'empresa.

A més a més, generen molt bons i ràpids resultats pel que es contribueix de manera activa al Desenvolupament Sostenible. Aquest manual pretén sensibilitzar sobre l'afecció que generem al medi ambient, aportant solucions mitjançant el coneixement de l'activitat i la proposta de pràctiques ambientals correctes.

Aquesta Guia de Bones Pràctiques Ambientals està estructurada en quatre apartats:

01. Aigua: podem consumir menys aigua?
02. Climatització: podem reduir el consum energètic?
03. Gestió de residus: com és possible que generem tants residus?
04. Compra verda: podem millorar ambientalment les compres?

02. GESTIÓ AMBIENTAL

Per la gestió dels aspectes ambientals, definim uns professionals responsables:

- **L'empresa**, pel que fa a la gestió ambiental.
- El **responsable de MMAA**, pel que fa a la implantació i seguiment de la Guia de Bones pràctiques Ambientals. Aquesta persona rebrà el nom de "gestor ambiental".
Podrà designar a altres persones que col·laborin en les feines del dia en quan a supervisió del consum energètic, d'aigua i la gestió dels residus, de cada planta i haurà de conscienciar a la resta de treballadors de:
 - Encendre/apagar l'enllumenat artificial quan sigui necessari.
 - Tancar/obrir portes i/o finestres quan sigui necessari, per aprofitar el calor i regular la temperatura de cada espai.
 - Conscienciar i potenciar l'ús adequat de l'aigua.
 - Apagar el pilot vermell/verd dels ordinadors.
 - Incorporar els residus al circuit de **recollida selectiva** de l'empresa.

03. AIGUA

L'aigua que es consumeix d'aixetes i cisternes es pot reduir.

Cada vegada que estirem la cadena d'una cisterna, 20 litres d'aigua van a parar a la xarxa del clavegueram.

Una cisterna amb un escapament d'aigua malgasta 34.000 litres d'aigua a l'any.

Avisem al responsable del servei quan detectem una pèrdua d'aigua.

BONES PRÀCTIQUES	
Les aixetes	Tanquem les aixetes mentre no fem servir l'aigua. Una aixeta oberta raja a 10 l/min. Cal reparar les aixetes que perden aigua. Una aixeta que degota consumeix fins a 30 l/dia. Incorporem a les aixetes dispositius reductors del cabdal. Són barats i senzills de col·locar, ja que s'enrosquen a les mateixes aixetes i redueixen el consum fins a un 50%. Si hem de canviar les aixetes, posem-les sempre de monocomandament. El seu consum d'aigua és de 6 a 8 l/min.
Lavabos i dutxes	Conscienciem als usuaris de l'ús adequat de l'aigua durant la realització de la dutxa i realitzem el seguiment per part del professional.
Dipòsits de wàters	Fem servir el botó de mitja descàrrega o els botons per parar voluntàriament la descàrrega. No utilitzem el vàter com una paperera.
Neteja de la fàbrica?	És una bona pràctica mediambiental assegurar-se que la quantitat utilitzada en la neteja general és l'adequada.
Aigua i estalvi energètic	Menys aigua calenta, més estalvi energètic. Assegurem-nos que la quantitat d'aigua calenta utilitzada és l'adequada.
Millorem la qualitat de l'aigua	Millorar la qualitat de l'aigua és senzill. Hi ha molts productes que aboquem a l'aigüera que són de difícil eliminació i/o nocius: la pintura, l'oli, els dissolvents, etc. Un sol litre d'oli pot contaminar 10.000 litres d'aigua.

04. CLIMATITZACIÓ, IL·LUMINACIÓ I APARELLS ELÈCTRICS

Podem reduir el consum energètic?

Per fer un ús racional dels aparells de climatització programem a cada servei la temperatura ambient. La seva correcta utilització pot fer-nos estalviar molta energia.

Una variació d' 1°C pot suposar en el consum una diferència del 6%. Avisem al responsable del servei quan detectem una avaria.

BONES PRÀCTIQUES	
Calefacció i aire condicionat	Temperatura: Mantenir la temperatura interior entre 20° i 22°C a l'hivern, i entre 23° i 25°C a l'estiu, genera una bona sensació de confort. L'ús de l'aire condicionat ha de ser en casos imprescindibles. Vestimenta: Vesteix-te amb roba adient per l'època de l'any. Portes i finestres: Tancar portes i finestres a l'hivern, permet estalviar energia ja que evita les pèrdues de calor. Ventilació d'espais: Cal dedicar-li deu minuts diaris. A l'obrir la finestra de l'habitació cal tancar la porta d'aquesta estança. En cas de calor, si teniu obertures a cares diferents de l'edifici, podeu provocar corrents d'aire molt eficients per refrescar.
Il·luminació	Mantenir netes les bombetes i llums, permet un estalvi de fins al 10%. Utilitzem bombetes de baix consum. Apaguem les llums i aprofitem la llum solar.
Aparells elèctrics	Ordinador: Fes-lo hibernar si surts un moment i apaga'l sempre que marxis. No deixar connectats els «permanents» (el pilot vermell o verd) d'un aparell electrònic, pot arribar a gastar el 25% del consum de l'aparell en ple funcionament. El pilot vermell o verd d'un aparell indica consum sense cap servei a canvi. Microones: Pot ser un bon complement a la cuina. L'elevat consum energètic queda compensat per la reducció del temps d'ús.

05. GESTIÓ DE RESIDUS

A RAMON CLEMENTE S.A. fem una gestió de residus mitjançant gestors externs contractats segons la naturalesa del residu.

Entre la gran varietat de residus que cada dia generem, hi ha altres categories dels que denominem **residus especials, reutilitzables o reciclables**. Es tracta d'aquells residus que per la seva composició no s'han de llençar en els contenidors habituals del carrer, sinó que han de seguir un canal especial de recollida, tractament i aprofitament per tal d'evitar que generin problemes ambientals i que es malbaratin recursos naturals.

També generem residus **especials i residus sanitaris** que podem lliurar a gestors autoritzats.

5.1. PAPER I CARTRÓ

5.1.1.Descripció

Paper d'escriptura i/o d'impressió, diaris, revistes, publicitat, caixes de cartró buides i qualsevol producte de paper i/o cartró que no estigui barrejat o contaminat amb altres materials, etc. S'exclouen el paper d'alumini, els mocadors o tovallons de cel·lulosa.

5.1.2.Procediment

QUÈ	COM	QUI
Disposició interna	Dipositar el residu en els contenidors interiors repartits pel servei amb una etiqueta identificativa de color blau. Deixar les capsas de cartró doblegades al compactador de cartró.	Usuaris, professionals, visitants....
Gestió interna	Buidar el contingut del contenidor interior diàriament.	Personal de neteja
Transport	Traslladar els residus fins la compactadora.	Personal de neteja i usuaris
Control dels Mitjans de gestió	Vetllar perquè hi hagi els contenidors necessaris per la recollida selectiva de paper i cartró, segons les necessitats del servei.	Responsable MMAA
Seguiment del procediment	D'acord amb el que estableix el procediment sobre el control i seguiment de RAMON CLEMENTE S.A.	Responsable MMAA

En cas que no sigui possible gestionar el residu a través del procediment previst, s'establiran mitjans alternatius, que hauran de comptar amb la autorització de Gerència.

Observacions:

- **Paper confidencial:** Separa el paper que conté informació confidencial i destrueix-lo amb la trituradora per complir amb la normativa vigent.

5.1.3. Bones pràctiques:

Separa els materials plàstics (espirals, paper plastificat...), metàl·lics (grapes, clips...) del paper i llença'ls a la **Paperera grisa (Rebuig/fracció resta)**.

Recorda que el paper de plata i film es diposita a la **Paperera groga (envasos lleugers)**.

5.2. ENVASOS LLEUGERS

5.2.1. Descripció

Ampolles i gots de plàstic, llaunes, paper d'alumini, i qualsevol altre envàs.

5.2.2. Procediment

QUÈ	COM	QUI
Disposició interna	Dipositar el residu en els contenidors interiors repartits pel servei amb una etiqueta identificativa de color groc.	Usuaris, professionals, visitants....
Gestió interna	Buidar el contingut del contenidor interior diàriament	Personal de neteja
Transport	Traslladar els residus fins els contenidors exteriors que són buidats pels serveis municipals.	Personal de neteja
Control dels mitjans de gestió	Vetllar perquè hi hagi els contenidors necessaris per la recollida selectiva d'envasos lleugers, segons les necessitats del servei.	Responsable MMAA
Seguiment del procediment	D'acord amb el que estableix el procediment sobre el control i seguiment de RAMON CLEMENTE S.A.	Responsable MMAA

En cas que no sigui possible gestionar el residu a través del procediment previst, s'establiran mitjans alternatius, que hauran de comptar amb la autorització de Gerència.

5.2.3. Bones pràctiques

Evita l'ús d'envasos d'un sol ús (ampolles, gots,...) i el consum de productes amb embolcalls innecessaris.

Aixafa els envasos de plàstic i les llaunes per aprofitar millor l'espai de la paperera i ajudar a optimitzar la recollida.

5.3. VIDRE

5.3.1. Descripció

Ampolles, gots o altres envasos de vidre i qualsevol altre envàs.

5.3.2. Procediment

QUÈ	COM	QUI
Disposició interna	Dipositar el residu en els contenidors interiors repartits que es trobaran amb una etiqueta identificativa de color verd.	Usuaris, professionals, visitants....
Gestió interna	Buidar el contingut del contenidor interior diàriament.	Personal de neteja
Transport	Traslladar els residus fins els contenidors exteriors que són buidats pels serveis municipals.	Personal de neteja
Control dels mitjans de gestió	Vetlla perquè hi hagi els contenidors necessaris per la recollida selectiva de vidre, segons les necessitats del servei.	Responsable MMAA
Seguiment del procediment	D'acord amb el que estableix el procediment sobre el control i seguiment de RAMON CLEMENTE S.A.	Responsable MMAA

En cas que no sigui possible gestionar el residu a través del procediment previst, s'establiran mitjans alternatius, que hauran de comptar amb la autorització de Gerència.

5.3.3. Bones pràctiques

NO hi podem abocar: Fluorescents i bombetes: el portarem al punt Verd

5.4. MATÈRIA ORGÀNICA

5.4.1.Descripció

Restes orgàniques de menjar: cafè, flors seques, restes de plantes...closques (fruits secs, ous, marisc...), paper cuina i tovallons bruts, taps de suro.

5.4.2.Procediment

QUÈ	COM	QUI
Disposició interna	Dipositar el residu en els contenidors repartits amb una etiqueta identificativa de color marró.	Usuaris, professionals, visitants....
Gestió interna	Buidar el contingut del contenidor interior de matèria orgànica i traslladar els residus als contenidors exteriors.	Personal de neteja
Transport	Traslladar els residus diàriament després de cada servei fins els contenidors exteriors que són buidats pels serveis municipals.	Personal de neteja
Control dels mitjans de gestió	Vetllar perquè hi hagi els contenidors de recollida selectiva de matèria orgànica necessaris, segons les necessitats del servei.	Responsable MMAA
Seguiment del procediment	D'acord amb el que estableix el procediment sobre el control i seguiment de RAMON CLEMENTE S.A.	Responsable MMAA

En cas que no sigui possible gestionar el residu a través del procediment previst, s'establiran mitjans alternatius, que hauran de comptar amb la autorització de Gerència.

5.5. RESTA / REBUIG

5.5.1.Descripció

Residus que no es poden recollir selectivament en els contenidors de paper/cartró, envasos, vidre o matèria orgànica, com per exemple pols, productes amb materials que no es poden separar, etc., llapis, bolígrafs, paper plastificat, espirals, clips, grapes, gomes esborrar, maquinetes, precinte adhesiu bolquers, restes d'escombrar, cendres i burilles de cigarrets, roba.

5.5.2.Procediment

QUÈ	COM	QUI
Disposició interna	Dipositar el residu en els contenidors repartits per el servei amb una etiqueta identificativa de color verd i gris.	Usuaris, professionals, visitants....
Gestió interna	Buidar el contingut del contenidor interior diàriament	Personal de neteja
Transport	Traslladar els residus fins el contenidor de banals.	Personal de neteja
Control dels mitjans de gestió	Vetllar perquè hi hagi els contenidors necessaris segons les necessitats del servei.	Responsable MMAA
Seguiment del procediment	D'acord amb el que estableix el procediment sobre el control i seguiment de RAMON CLEMENTE S.A.	Responsable MMAA

En cas que no sigui possible gestionar el residu a través del procediment previst, s'establiran mitjans alternatius, que hauran de comptar amb la autorització de Gerència.

5.5.3.Bones pràctiques

En cap cas dipositis a la fracció resta residus tòxics i perillous (pintures, residus informàtics, etc.).

5.6. EQUIPS ELECTRÒNICS

5.6.1.Descripció

Els **residus electrònics** són aquells *residus* que estan constituïts per aparells que basen el seu funcionament en l'electricitat i actualment es troben en desús.

5.6.2.Procediment

QUÈ	COM	QUI
Disposició interna	Dipositar el residu en els contenidors assignats per aquest residu i indicat com a tal.	Responsable del servei
Recollida i Transport	Servei de recollida i transport efectuat pel proveïdor extern.	Responsable MMAA
Seguiment del procediment	D'acord amb el que estableix el procediment sobre el control i seguiment de RAMON CLEMENTE S.A.	Responsable MMAA

En cas que no sigui possible gestionar el residu a través del procediment previst, s'establiran mitjans alternatius, que hauran de comptar amb la autorització de Gerència.

5.7. FLUORESCENTS I BOMBETES

5.7.1.Descripció

Les bombetes i tubs fluorescents fora d'ús són considerats **residus perillosos** pel seu contingut de **mercuri**. Els contenidors per la recollida d'aquests residus no estan a l'abast del públic, ja que únicament poden ser utilitzats pel personal de manteniment, que és qui canvia els tubs i les bombetes que no funcionen. El personal de manteniment porta el tub que cal eliminar al contenidor corresponent, fins que s'entrega al gestor autoritzat. A més, periòdicament se'n fan revisions per veure el correcte funcionament dels tubs i substituir els que no funcionen bé.

5.7.2.Procediment

QUÈ	COM	QUI
Disposició interna	Dipositar el residu generat al contenidor específic de color groc.	Personal de manteniment
Gestió interna	Controlar el nivell d'ompliment del contenidor i quan sigui necessari, donar avís a la persona de MMAA per a que procedeixi a la recollida.	Personal de manteniment Responsable MMAA
Recollida i Transport	Servei de recollida i transport efectuat pel proveïdor extern.	Responsable MMAA
Seguiment del procediment	D'acord amb el que estableix el procediment sobre el control i seguiment de RAMON CLEMENTE S.A.	Responsable MMAA

5.8. RESIDUS PERILLOSOS

5.8.1.Descripció

Els **residus perillosos** són aquells residus que necessiten una gestió especial mitjançant gestor extern, i emmagatzematge especial.

A RAMON CLEMENTE S.A., els residus perillosos són:

- Taladrines esgotades
- Gasoil residual
- Oli usat
- Filtres
- Revestiments i refractaris
- Envasos metàl·lics buits contaminats
- Envasos plàstics buits contaminats
- Draps contaminats
- Sepiolita impregnada d'oli
- Aigües de refrigeració de la fabricació de vidre
- Residus líquids aquosos que contenen substàncies perilloses
- Altres olis de motor, de transmissió mecànica i lubricants
- Partícules procedents dels efluent gasosos que contenen substàncies perilloses

5.8.2.Procediment

QUÈ	COM	QUI
Disposició interna	Dipositar el residu en els contenidors designats per aquest residu i indicat com a tal.	Responsable del servei
Recollida i Transport	Servei de recollida i transport efectuat pel proveïdor extern.	Responsable MMAA
Seguiment del procediment	D'acord amb el que estableix el procediment sobre el control i seguiment de RAMON CLEMENTE S.A.	Responsable MMAA

06. COMPRA VERDA

Podem millorar ambientalment les compres?

RAMON CLEMENTE S.A. té un paper actiu i important en la compra de productes. Presentem els passos a seguir per incorporar criteris ambientals en el cicle d'adquisició, ús i tractament de les compres.

Per a això:

- Establim directrius per a la compra i el bon ús.
- Incorporarem criteris ambientals en l'adquisició.
- Reutilitzem i reduïm els residus.

Diagnòstic de compres

Podem diferenciar famílies de productes que es compren a RAMON CLEMENTE S.A. i caracteritzar-los de la següent manera:

01. **Productes de neteja i higiene:** paper higiènic, detergents...
02. **Material d'oficina:** paper, cartolines, llapis, blocs de notes, grapadores...
03. **Equips electrònics:** ordinadors, impressores, fotocopiadores, neveres...
04. **Manuteniment:** fluorescents, bombetes, pintures...

BONES PRÀCTIQUES

Productes de neteja i higiene	Vigilem els productes químics que utilitzem en la neteja de les instal·lacions i busquem aquells que estan identificats amb una menor agressivitat mediambiental. Seguem les recomanacions del fabricant en quant a dosificació per assegurar un consum correcte i evitar contaminació. Cal triar productes amb pocs embolcalls o amb embolcalls biodegradables. La compra de paper higiènic blanc o reciclat és més respectuosa amb el medi ambient que la compra de paper de colors, ja que en la fabricació d'aquest s'utilitzen colorants i tints que poden contaminar l'aigua.
Material d'oficina	L'eficiència en l'ús del paper: ➤ Potenciar el bon ús de les fotocopiadores. ➤ Imprimeix a doble cara, i en blanc i negre. ➤ Envia per correu electrònic tota tramesa d'informació que sigui possible. ➤ També es poden demanar projectes a presentar en forma digital. ➤ Substituir arxius en paper per arxius digitals. ➤ Comptem amb una paperera exclusiva per al paper. ➤ Compartim materials com grapadores, calculadores... ➤ Reutilitzem materials.
Equips electrònics	A l'hora de comprar nous aparells, tenim en compte criteris mediambientals com el consum d'energia, la longevitat, els materials i les seves radiacions.
Manteniment	➤ Substituïm l'enllumenat tradicional per sistemes de baix consum. ➤ Comprem materials que redueixin el consum d'aigua i energia. ➤ Establim la recollida de residus específics generats pel manteniment del servei.